

Autorka:	Magda Lipiec	NSP nr 97 w Warszawie
Lekcja służąca nauce budowania rozprawki.	Czas: 90 min	Lekcja dla klasy siódmej

Schemat zajęć dotyczy tworzenia tekstu argumentacyjnego - można go przyłożyć do dowolnie wybranej (hipo)tezy, w tym na podstawie lektury. Do przedyskutowania wybrałam tematy dotyczące szkoły - są bliskie uczennicom(om), wywołują żywe emocje. Dzięki temu - oprócz realizowania celu - stworzymy przestrzeń dla wyrażenia przez dzieci ich poglądów - w miejscu naszej pracy nie ma na nie szczególnie miejsca.

Rezygnuję z tematów na rzecz celów. Zaznaczam jedynie, że to lekcja kształtująca umiejętność budowania rozprawki.

Zapis z podstawy programowej dla klas VII - VIII:

Dział III: Tworzenie wypowiedzi:

1. Elementy retoryki. Uczennica(eń): 2) rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji; 3) tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi; 4) dokonuje selekcji informacji; 5) zna zasady budowania akapitów;

Powiązanie z wcześniejszą wiedzą i umiejętnościami: konstrukcja rozprawki, rodzaje imiesłowów, analiza słów kluczowych, dobieranie argumentów.

Cele lekcji w języku nauczycielki:

1. Powtórzenie imiesłowów, szczególnie przysłówkowych.
2. Analizowanie słów kluczowych.
3. Wyszukiwanie argumentów za i przeciw tezie oraz wspierających je przykładów z literatury.
4. Tworzenie rozprawki z wykorzystaniem właściwego dla niej słownictwa.

Cele sformułowane w języku uczących się:

Sformułuję tezę i wyszukam argumenty ZA i PRZECIWKO niej.

Wzz (wuzetka = w zeszytcie zanotuję): 1. sformułowaną tezę, 2. min. 2 argumenty za hipotezą i przeciwko niej oraz argument rozstrzygający, 3. przykłady do argumentów, 4. rozprawkę.

1. Wprowadzenie do lekcji: projekcja filmu dotyczącego szkoły - do wyboru: a. „Alike”
<https://www.youtube.com/watch?v=kQjtK32mGJQ> lub b. wystąpienie Kena Robinsona na platformie TED
https://www.ted.com/talks/ken_robinson_says_schools_kill_creativity?language=pl.
 2. Dyskusja w trójkach: uczennice(owie) swobodnie rozmawiają o filmie, szukając odpowiedzi na pytanie: O czym - ich zdaniem - opowiada?
 3. Sformułowanie tezy: każda osoba, wykorzystując rozmowę w trójkach, samodzielnie formułuje tezę filmu i zapisuje ją na pasku papieru.
 4. Podanie i zapisanie w zeszytach celu lekcji i wzz.
 5. Powtórzenie: 1. pojęć - parafrazując je wylosowane(i) patyczkami: teza, hipoteza, argument, przykład, słowa kluczowe, 2. konstrukcji rozprawki (trójpodział, długość, słownictwo), 3. imiesłowów - z wykorzystaniem słownictwa stosowanego w rozprawce. [\[załącznik nr 1\]](#)
 6. Wybór tez do dyskusji oraz rozprawki: u. wieszają na tablicy paski ze sformułowanymi przez siebie tezami, a nauczycielka uzupełnia je czterema dodatkowymi. U. głosują na - ich zdaniem - najciekawsze *cenkami*.
- Proponowane tezy:** a. Szkoła przygotowuje dzieci do życia w świecie, który nie istnieje (Albert Camus), b. Szkoła to miejsce, w którym zaczynamy tracić naszą własną osobowość (Michel Tournier), c.
7. Praca w 4-osobowych grupach: a. wyszukiwanie argumentów ZA i PRZECIWKO tezom metodą *world cafe*: u. dyskutują przy stolikach „nakrytych” dużymi płachtami papieru nad jedną z wybranych tez - każdy rozpracowuje inną - wynotowując argumenty, b. uzupełnianie argumentów przykładami z literatury.
Następnie plakaty zostają rozwieszane w klasie, tak, aby wszyscy mogli się z nimi zapoznać i - ewentualnie – uzupełnić dodatkowymi argumentami lub przykładami.
 8. Ważenie argumentów: każda(y) u. otrzymuje dwie cenki, a następnie wędruje po klasie, sczytując argumenty do tez, i głosuje, przyklepiając je obok - jej(go) zdaniem - najlepszych. Następnie na forum u. próbują nazwać cechy najczęściej wybieranych, a zatem najbardziej przekonujących.
 9. Praca w parach nad wstępem: u. piszą wstęp do rozprawki, definiując słowa, które uznają za kluczowe.
 10. Głośna lektura wstępów: u. czytają wstępy opracowane w parach i ewentualnie poprawiają swoje.

11. Tworzenie rozprawki: u. indywidualnie zbierają argumenty i przykłady w pisemną całość, wspomagając się słownictwem charakterystycznym dla pracy argumentacyjnej.

Jeśli zaczynam pracę nad tworzeniem rozprawki, podczas pracy w grupach u. nie dodają przykładów, ponieważ często mylą je z uogólnionymi argumentami. Po napisaniu tekstu doprowadzają je strzałkami lub zapisują pod tekstem.

12. Podsumowanie: rozwieszenie w klasie ukończonych prac (za zgodą u.).

Notatki i dodatkowe ćwiczenia:

Podane w wzz.

Praca domowa:

Brak lub dokończenie rozprawki.

Materiały i pomoce dydaktyczne: zasady dyskusowania, plakaty - duże kartki oraz pisaki, cenki.

Załącznik nr 1

Zwroty z imiesłowami przyklejam na ławkach. Uczennice(owie) siadają i - korzystając z notatek – nazywają imiesłów z kartki. Następnie przenoszą się o jedno miejsce i nazywają kolejny. Moja klasa liczy 14 osób, pomiędzy nimi są puste miejsca - służą powtórzeniu końcówek.

Argumentem przemawiającym za tezą jest

Przywołany przeze mnie argument potwierdza

Przeanalizowawszy rozmaite argumenty, mogę stwierdzić, że

Wykazawszy, że teza jest prawdziwa

Kończąc, stwierdzam, że

Podsumowując, stwierdzam, że

Biorąc pod uwagę wszystkie argumenty, mogę stwierdzić, że